

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: **X**, narozený dne X
státní příslušnost X
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2025, č. j. KRPA-325979-40/ČJ-2024-000022-ZZC

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkumu a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2025, č. j. KRPA-325979-40/ČJ-2024-000022-ZZC (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl podle § 124b odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

„zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem vycestování stanovené rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 10. 2024, č. j. KRPA-325979-10/ČJ-2024-000022-ZZC, a prodloužené rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 1. 2025, č. j. KRPA-325979-27/ČJ-2024-000022-ZZC, a to o 45 dnů.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska celkové délky zajištění a také proto, že nebyla dostatečně zohledněna alternativní opatření. Zajištění na tak dlouhou dobu má negativní dopady na psychické zdraví žalobce, který vnímá zajištění jako trest, kterému nerozumí.
3. Žalobce namítal, že k zajištění je možné přistoupit až tehdy, nepostačuje-li uložení některé z alternativ k zajištění. Těmito alternativami se měl žalovaný zabývat již v prvotním rozhodnutí o zajištění žalobce. Přitom nestačí sebelépe odůvodnit, proč by taková opatření nebyla v daném případě účinná; zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu. Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřoval žalobce v tom, že žalovaný nedostatečně zdůvodnil, proč neuložil alternativní opatření, dále se nepokusil uložit alternativní opatření a žalobce zajistil automaticky.
4. Žalobce namítal, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Žalovaný prodloužil dobu zajištění o 45 dnů a celkem na 222 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, což přesahuje zákonnou hranici. Žalovaný měl podle žalobce uvést, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během prodloužené doby zajištění. Především měl uvést, jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. V této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32. Žalovaný nedostál této povinnosti, protože v části napadeného rozhodnutí, kde odůvodňoval délku prodloužení zajištění, pouze paušálně uvedl výčet jednotlivých kroků, aniž by je doplnil konkrétním časovým odhadem.
5. Žalobce namítal, že komunikace s Velvyslanectvím Nigerijské federativní republiky probíhá již od 5. 12. 2024, přičemž na území ČR žije již přes 20 let a ze strany Velvyslanectví Nigerijské federativní republiky mu bylo sděleno, že pravděpodobně není evidován v Nigérii a není občanem tohoto státu. Proto předání nebo správné vyhoštění není možné vykonat a žalobce je *de facto* osobou bez státní příslušnosti. Žalobce podal v únoru 2025 žádost o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti.
6. Žalobce namítal, že jeho vyhoštění nelze realizovat, a proto rovněž zajištění v této souvislosti pozbývá svého účelu a stává se nezákonným. Žalobce trval na svém tvrzení, že jej žalovaný zajistil automaticky, přičemž reálnost žalobcova návratu pouze předjímá. Žalobce měl za to, že žalovaný postupoval nepřiměřeně a v rozporu se zásadami činnosti správních orgánů, neboť zbavil žalobce osobní svobody za účelem vyhoštění, o kterém věděl nebo vědět měl, že je právně i fakticky nerealizovatelné.

III.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zrekapituloval skutková zjištění, dosavadní průběh žalobcova zajištění a uvedl, na základě jakých ustanovení zákona o pobytu cizinců postupoval, přičemž k prodloužení doby zajištění žalobce za účelem vycestování přistoupil

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

podle § 124b odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Prodloužení doby zajištění žalobce je nezbytné pro realizaci jeho návratu a žalovaný činí všechny potřebné kroky k naplnění tohoto cíle. Neexistuje překážka trvalejší povahy, která by znemožňovala žalobcovo vycestování. České správní orgány musí vyčkat reakce nigerijské strany, neboť je nutné ověřit žalobcovu totožnost, státní příslušnost a zajistit pro něj náhradní cestovní doklad. Zároveň v žalobcově případě nelze přistoupit k aplikaci mírnějších opatření podle § 123b, jak žalovaný odůvodnil na stranách 6-9 napadeného rozhodnutí. Žalovaný se vyjádřil rovněž k délce prodloužení doby zajištění, kterou považoval za přiměřenou a potřebnou pro realizaci žalobcova návratu, který je uskutečnitelný. Žalovaný navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl.

IV.

Obsah správního spisu

8. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
9. Dne 16. 10. 2024 v 01:20 hodin prováděla hlídka policie hlídkovou činnost v baru O. P., kde vyzvala jednoho z hostů k prokázání totožnosti. Tato osoba byla ztotožněna jako žalobce, přičemž bylo zjištěno, že žalobce měl dle záznamu v ENO opustit území členských států do dne 23. 5. 2024, jiné pobytové oprávnění nepředložil. Na základě uvedených skutečností vzniklo podezření, že žalobce pobývá na území neoprávněně, a proto byl zajištěn.
10. Žalobce při podání vysvětlení dne 16. 10. 2024 správnímu orgánu sdělil, že jeho právník se proti povinnosti vycestovat v souvislosti s uloženým správním vyhoštěním odvolal, a rovněž si nebyl vědom toho, že byla odmítnuta jeho kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze, neboť ztratil kontakt na právníka a více se o věc nezajímal. Cestovní doklad ztratil v roce 2015. Nový cestovní doklad si neobstaral, protože nemá žádné dokumenty, aby mohl jet do Vídně a obával se, že by byl v Rakousku zatčen. V roce 2006 žádal v České republice o azyl. Pracuje brigádně, pomáhá se stěhováním nebo na stavbách. Dcera žalobce žije ve Velké Británii, v České republice nemá nikoho. Peníze na složení finanční záruky nemá a není nikdo, kdo by záruku mohl složit za něj. V letech 2014-2017 a 2019-2023 byl ve výkonu trestu za drogovou trestnou činnost.
11. Dne 16. 10. 2024 proto žalovaný vydal rozhodnutí č. j. KRPA-325979-10/ČJ-2024-000022-ZZC, o zajištění žalobce za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, a to na 90 dnů. Důvodem pro vydání tohoto rozhodnutí byla skutečnost, že žalobce nevycestoval z území ČR ve lhůtě, která mu byla stanovena v rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 1. 7. 2023, č. j. KRPA-167312-21/ČJ-2023-000022-SV.
12. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 13. 11. 2024, č. j. 13 A 49/2024-20. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta pro nepřijatelnost usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2025, č. j. 4 Azs284/2024-48.
13. Dne 10. 1. 2025 žalovaný vydal rozhodnutí č. j. KRPA-325979-27/ČJ-2024-000022-ZZC, o prodloužení zajištění žalobce za účelem vycestování podle § 124b odst. 4 zákona o pobytu cizinců, a to o 90 dnů.
14. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 6. 2. 2025, č. j. 13 A 2/2025-24. O kasační stížnosti proti tomuto rozsudku dosud nebylo rozhodnuto.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

15. Žalobou napadeným rozhodnutím byla podle § 124b odst. 4 zákona o pobytu cizinců prodloužena doba zajištění žalobce za účelem jeho vycestování původně stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 10. 2024, č. j. KRPA-325979-10/ČJ-2024-000022-ZZC, a prodloužená rozhodnutím žalovaného ze dne 10. 1. 2025, č. j. KRPA-325979-27/ČJ-2024-000022-ZZC, o 45 dnů.

V.

Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ustanovení § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie může zajistit na dobu nezbytně nutnou neoprávněně pobývajícího cizince staršího 15 let za účelem jeho vycestování, jestliže uplynula lhůta k dobrovolnému opuštění území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace uvedená v záznamu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1860 ze dne 28. listopadu 2018 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.*
19. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
20. Podle § 124b odst. 4 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy vycestování cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy vycestování cizince, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem vycestování je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

21. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *dobu zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
22. Podle § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 věty první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud a) cizinec v průběhu zajištění zmařil výkon správního vyhoštění nebo vycestování, b) cizinec uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu, nebo je odmítá uvést, nebo c) v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí.*
23. Podle § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *dobu trvání zajištění podle odstavce 2 písm. a) a b) nesmí překročit v souhrnu 545 dnů, podle odstavce 2 písm. c) 365 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. O prodloužení doby trvání zajištění vydá policie rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
24. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Podle ESLP lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 15. 11. 1996 ve věci Chahal proti Spojenému království, stížnost č. 22414/93). Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetržuje po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (rozhodnutí ESLP ze dne 11. 10. 2011 ve věci M. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 41416/08).
25. Žalobní námitce spočívající v tvrzení, že žalovaný nezhodnotil možnost uložení mírnějších opatření, než automaticky přistoupil k zajištění žalobce, nelze přisvědčit. Žalovaný se naopak možností uložení těchto zvláštních opatření za účelem vycestování podrobně zabýval na str. 7-9 napadeného rozhodnutí, ale i v předcházejících rozhodnutích o zajištění žalobce a následně o prvním prodloužení zajištění.
26. Uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění.

27. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce nepostačuje uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle výše citovaného § 123b zákona o pobytu cizinců, neboť na základě žalobcova předchozího jednání se lze domnívat, že nebude respektovat orgány ČR ani jimi ukládané povinnosti. Lze se domnívat, že žalobce nebude spolupracovat s policií. Žalobcova důvěryhodnost byla oslabena, a proto existuje důvodný předpoklad, že se žalobce bude skrývat mařit výkon rozhodnutí. Žalovaný k těmto závěrům došel zcela korektně, zejména na základě posouzení žalobcovy pobytové historie v ČR. Soud se ve shodě s žalovaným domnívá, že z předchozího žalobcova jednání nelze s potřebnou mírou přesvědčivosti usuzovat na to, že by žalobce v budoucnu se správními orgány spolupracoval a nevyhýbal se výkonu návratového rozhodnutí. Žalovaný pak k jednotlivým zvláštním opatřením dle § 123b zákona o pobytu cizinců konstatoval následující: K bodu a) žalovaný poukázal na to, že žalobce se zdržuje na adrese v Praze 3, Biskupcova 13, kde přebývá s několika kamarády. Žalobce nemá na území žádný majetek a k jeho aktuálnímu místu pobytu jej nic neváže, navíc jeho předešlé jednání neskýtá žádnou záruku, že bude plnit uložené povinnosti. Žalovaný tak měl za to, že v případě žalobce je zcela reálné, že rozhodnutí o správním vyhoštění nebude respektovat a bude se před jeho realizací skrývat, nebo se mu vyhýbat. Dle názoru soudu je z uvedených důvodů v případě žalobce vysoké riziko, že se bude vyhýbat správnímu orgánu, neboť je mu známo, že zde pobývá neoprávněně, že porušil zákony České republiky a je osobou, které je vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění. K bodu b) žalovaný konstatoval, že složení finanční záruky v případě žalobce není možné. Žalobce nemá finanční prostředky na složení kauce a nemá je za něj ani kdo složit. Žádná finanční záruka ze strany žalobce nebyla ke dni vydání napadeného rozhodnutí složena ani nabídnuta. K bodu c) žalovaný uvedl, že žalobce neskýtá žádnou záruku, že bude dodržovat povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené. Žalobce nectí zákony ČR ani právní předpisy EU jakož i rozhodnutí orgánů veřejné moci, nevycestoval, přestože mu bylo vydáno návratové rozhodnutí. Toto opatření již v minulosti bylo žalobci uloženo, avšak žalobce jej přestal plnit a nadále pobýval na území neoprávněně. K bodu d) žalovaný uvedl, že se neztotožňuje ani s tím, že by žalobce dodržoval povinnost zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly, jelikož se žalobce zdržuje na území ČR neoprávněně, čímž dává jasně najevo svůj postoj k pravidlům, právnímu řádu ČR. Na základě uvedeného žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce by bylo uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců neúčelné, neúčinné a nedostatečné, proto žalovaný přistoupil k jeho zajištění. Soud shledal odůvodnění žalovaného srozumitelným a přezkoumatelným a považuje za zjevné, že žalovaný při posuzování možnosti uložit zvláštní opatření za účelem vycestování vycházel z konkrétních okolností případu, zejména z žalobcovy pobytové historie a jeho neexistujících vazeb na území. Žalobce již v minulosti porušoval zákony a dobu svého pobytu na území byl dvakrát ve výkonu trestu odnětí svobody v souvislosti s drogovou trestnou činností, jak sám uvedl v rámci podání vysvětlení. Zdejší soud tak souhlasí se závěrem žalovaného, že v případě žalobce není možné aplikovat mírnější opatření namísto zajištění.
28. Žalobce v této souvislosti namítal, že nestačí sebelépe odůvodnit, proč by taková opatření nebyla v daném případě účinná; zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezuujícího osobní svobodu.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

29. K tomu soud uvádí, že v zákoně o pobytu cizinců není stanoven požadavek, aby předtím, než správní orgán přistoupí k zajištění cizince, využil některé ze zvláštních opatření za účelem vycestování. Rovněž Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, uvedl, že: *„Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno. Z tohoto důvodu také zákon o pobytu cizinců v ust. § 123b odst. 3 stanoví, že policie zkoumá, zda uložením zvláštního opatření neohrozí výkon správního vyhoštění.“* V této souvislosti je třeba poukázat na to, že žalovaný již v minulosti žalobci uložil zvláštní opatření za účelem vycestování podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy stanovil mu povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené. Učinil tak v rámci řízení o správním vyhoštění vedeném pod sp. zn. KRPA-167312/ČJ-2023-000022-SV. Žalobce pak tuto povinnost plnil, avšak pouze do okamžiku, kdy měl z území vycestovat. Poté nejenže nevycestoval, ale přestal také plnit toto zvláštní opatření, které se ukázalo být v žalobcově případě neúčelným. Proto se soud v otázce možnosti uložení některého ze zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců zcela ztotožnil s posouzením žalovaného. Soud má shodně s žalovaným za to, že by v žalobcově případě zvláštní opatření neplnila svůj účel. Námitka není důvodná.
30. Žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřiměřené z hlediska délky zajištění. Žalobce namítal, že doba zajištění nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, což v projednávané věci nebylo dodrženo. Žalovaný nedostal povinnosti odůvodnit, jaké dílčí kroky bude muset během prodloužené doby zajištění učinit, a jaká bude časová náročnost těchto kroků.
31. Soud v této souvislosti odkazuje zejména na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, a ze dne 24. 2. 2020, č. j. 4 Azs 340/2018-28, které navazují na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a ze kterých vyplývá, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli. Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění, resp. při přípravě vycestování s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v otázce realizace vycestování by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k realizaci návratu žalobce dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné návrat realizovat. Předpokladem prodloužení zajištění je také skutečnost, že realizace návratu bude alespoň potenciálně možná (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150).

32. Žalobce namítal, že doba zajištění podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. To obecně platí, avšak žalobce přehlédl, že v § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců jsou stanoveny výjimky z tohoto pravidla. V situaci, kdy přes řádné úsilí policie dochází při získávání dokladů nezbytných pro realizaci návratu ke zpoždění ze strany třetích zemí, nesmí doba zajištění překročit v souhrnu 365 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody (§125 odst. 2 písm. c)). To vše za předpokladu, že realizace návratu žalobce je uskutečnitelná v této prodloužené době.
33. V projednávané věci vynakládá Ředitelství služby cizinecké policie (dále též „ŘSCP“) řádné úsilí směrem k realizaci žalobcova návratu a podniká kroky k vydání náhradního cestovního dokladu pro žalobce. To plyne ze sdělení ŘSCP ze dne 9. 4. 2025, č. j. CPR-51509-14/ČJ-2024-930311-V250. ŘSCP opakovaně kontaktuje nigerijskou stranu a urguje ztotožnění žalobce a vydání jeho náhradního cestovního dokladu. Rovněž žalovaný v napadeném rozhodnutí hodnotil aktivitu ŘSCP, přičemž v odůvodnění uvedl, že z dosavadního jednání s nigerijskou stranou, která dosud nevystavila cestovní doklad potřebný k realizaci žalobcova návratu, je patrné, že v průběhu získávání dokladů nezbytných pro realizaci žalobcova vycestování dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetí země, tj. Nigérie. K tomu žalovaný uvedl, že kroky vedoucí k ověření žalobcovy totožnosti a k vydání náhradního cestovního dokladu byly podniknuty a urgovány. Rovněž v budoucnu budou urgovány tak, aby došlo k odstranění této dočasné překážky spočívající v čekání na náhradní cestovní doklad, bez nějž nelze žalobcovo vycestování realizovat. V daném případě přitom neexistuje překážka trvalejší povahy, která by návratu bránila. Překážka vycestování bude podle žalovaného v nejbližší době prolomena. Ze sdělení ŘSCP uvedeného výše je zřejmé, že spolupráce s Velvyslanectvím Nigérie je problematická, ale nikoliv nemožná a k ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu ve značném počtu případů dojde. Podle žalovaného existuje reálný předpoklad, že v prodloužené době zajištění bude žalobcův návrat uskutečněn, přičemž bylo na žádost nigerijské strany stanoveno jeho datum na 26. 5. 2025. K tomuto závěru soud nemá výhrady.
34. Při stanovení délky doby, o kterou se žalobcovo zajištění prodlužuje, nevybočil žalovaný ze zákonných mezí, kdy od okamžiku omezení osobní svobody nesmí doba zajištění přesáhnout 365 dnů. Soud konstatuje, že žalovaný dostatečně na str. 9-10 napadeného rozhodnutí odůvodnil délku prodloužení zajištění o 45 dnů. S žalovaným lze souhlasit, že se jedná o dobu odpovídající předpokládané složitosti přípravy realizace žalobcova vycestování. Již v rozhodnutí o prvotním zajištění žalobce byl uveden výčet kroků, kterými bude nutné připravit podmínky pro uskutečnění návratu. Žalovaný i v napadeném rozhodnutí popsal jednotlivé kroky, které jsou potřebné pro realizaci žalobcova vycestování. Žalobce v podané žalobě odkazoval na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021-32, podle nějž mělo být ze strany žalovaného konkrétně uvedeno, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během těchto 45 dnů a především jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. Tentýž soud pak v jiném svém rozsudku dovodil, že *„výše uvedené požadavky nelze vykládat absolutně, tj. tak že by například absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu.“* (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2021, č. j. 41 A 12/2021-44). Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že je nucen vyčkat reakce nigerijské strany, přičemž doba vydání náhradního cestovního dokladu se různí v závislosti na konkrétním státu, kterého je cizinec občanem. Obvykle se však tato doba u

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

třetích států pohybuje mezi 40-60 dny. Na žádost nigerijské strany byl stanoven termín možné realizace žalobcova návratu, a to 26. 5. 2025. K tomu bude potřeba zajistit policejní eskortu, která bude žalobce provázet do země původu, neboť žalobce odmítl dobrovolný návrat do vlasti. Dále bude nutné ze strany ŘSCP zajistit letenky a případně ubytování pro členy policejní eskorty, povolení tranzitu. Žalovaný rovněž přihlédl k době, která je nutná k zajištění přepravních dokladů. Podle žalovaného tak lze důvodně očekávat naplnění účelu napadeného rozhodnutí, jímž je vytvoření podmínek pro ukončení nelegálního pobytu žalobce na území ČR. Soud k tomu uvádí, že doba trvání zajištění nijak nevybočuje ze zákonných limitů a zcela odpovídá individuálním okolnostem případu. Žalovaný zohlednil všechny podstatné skutečnosti pro stanovení doby, o kterou je nutné zajištění žalobce prodloužit, a odůvodnil ji v souladu se zákonnými i judikatorními požadavky. Tato doba pak podle názoru soudu není nepřiměřená. Námitku soud neshledal důvodnou.

35. K námitce týkající se v tvrzení, že žalobci bylo ze strany Velvyslanectví Nigerijské federativní republiky sděleno, že pravděpodobně není evidován v Nigérii a není občanem tohoto státu a že podal žádost o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti, soud uvádí, že žalobce toto své tvrzení nikterak neosvědčuje ani nedokládá a nevyplývá ani ze správního spisu. V rámci dosavadní komunikace nebyla taková skutečnost nigerijskou stranou sdělena. Pouhá, ničím nepodložená, domněnka, že žalobce není občanem Nigérie, ani případné probíhající řízení o přiznání postavení osoby bez státní příslušnosti, nepředstavuje dle názoru soudu překážku ve vycestování žalobce. Faktické vycestování žalobce bude realizováno za předpokladu, že totožnost žalobce bude ověřena z nigerijské strany a žalobci bude vystaven náhradní cestovní doklad. Samotná délka komunikace mezi českými a nigerijskými orgány ohledně zpětvzetí žalobce jeho domovským státem není relevantní pro učinění závěru o (ne)uskutečnitelnosti vycestování. Námitka není důvodná.
36. Soud neshledal, že by napadené rozhodnutí vykazovalo známky zmatečnosti a nedostatečného individuálního posouzení. Důvodem pro zajištění žalobce je naplnění účelu vycestování. Žalovaný přitom na základě konkrétních skutkových okolností uzavřel, že u žalobce existuje reálné riziko maření návratového rozhodnutí, jak již bylo podrobně popsáno výše. Nejednalo se tedy o rozhodnutí obecné, ale žalovaný v rámci správního řízení zcela konkrétním způsobem zjišťoval a hodnotil stav věci tak, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu. Soud konstatuje, že ze správního spisu není zřejmé, že by realizaci žalobcova návratu bránila jakákoliv trvalejší překážka. Soud nezjistil žádnou skutečnost, na základě které by se dalo usuzovat na závěr, že žalobcovo vycestování je neuskutečnitelné. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem, proporcionálně, a transparentně. Žalovaný vzal v potaz veškeré skutkové okolnosti případu, zejména přihlédl k dosavadnímu chování žalobce a k jeho pobytové historii. Všechny zjištěné skutečnosti mají rovněž oporu ve správním spise. Napadené rozhodnutí reflektuje veřejný zájem a odpovídá okolnostem daného případu, přičemž stanovená doba, o kterou bylo žalobcovo zajištění prodlouženo, není nijak excesivní či nepřiměřená. Na napadené rozhodnutí nelze pohlížet jako na rozhodnutí nepřezkoumatelné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž uvedl, jaké konkrétní kroky směřující k realizaci žalobcova návratu budou provedeny ve vymezeném časovém rámci. Namítané porušení ustanovení § 124 odst. 1, § 127 odst. 1 písm. a) a § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod soud neshledal.

VI.

Závěr a náklady řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

37. Soud neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. května 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně